

2021 AIPPI (Uluslararası Fikri Mülkiyet Hakları Koruma Derneği) Dünya Kongresi– Çevrimiçi
Kabul Edilen Yönerge
22 Ekim 2021

Yönerge

2021 – Çalışma Konusu – Genel

Fikri mülkiyet haklarının ihlaline yönelik tazminatlar konusunda makul farkındalık

Giriş:

- 1) Bu Yönerge, tescilli (patentler, tescilli tasarımlar ve tescilli ticari markalar gibi) veya tescilsiz (tescilli olmayan ticari markalar, tescilsiz tasarımlar, tescilsiz telif hakları ve ticari sırlar gibi) fikri mülkiyet haklarının ihlaline yönelik tazminatın değerlendirilmesinde farkındalığın (yani bilginin) rolüne ilişkindir.
- 2) TRIPS (Ticarette Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları) 45. maddesi uyarınca:
  - (1) Yargı makamları, bilerek veya bilmesi için makul gerekçeler bulunduğu hâlde ihlalde bulunan kişinin, hak sahibinin fikri mülkiyet hakkını ihlal etmesi nedeniyle, hak sahibine, uğradığı zararı tazmin etmeye yetecek tutarda ödeme yapmasına hükmetme yetkisine sahip olacaktır.
  - (2) Yargı makamları ayrıca, ihlalde bulunan kişiye, hak sahibinin, makul bir avukatlık ücretini de kapsayabilecek masraflarını ödemesine hükmetme yetkisine sahip olacaktır. Üye ülkeler, uygun düştüğü durumlarda, hak ihlalinde bulunan kişinin bildiği veya bilmesi gerektiği hâlde ihlalde bulunmamış olsa bile, kârın geri alınması ve/veya önceden belirlenmiş zararların ödenmesine hükmetmek üzere adli makamları yetkilendirebilir.
- 3) Bu Yönerge, bilmenin zararların tazmini üzerindeki etkisine, özellikle de TRIPS Madde 45(2) kapsamında tazminatın bilme düzeyine bağlı olarak azaltılması mı yoksa artırılması mı gerektiğine ilişkindir. Bu Kararda, ceza hukuku, ihlalde bulunan kişinin yasa dışı kazançlarına ilişkin olarak hesaplanan tazminatta bilginin rolü veya dava masraflarının geri ödenmesi ele alınmamaktadır.

Ayrıca, parasal telafinin tayinine yönelik belirli yöntemler de ele alınmamaktadır.

- 4) AIPPI Ulusal ve Bölgesel Grupları ve Bağımsız Üyelerinden, bu Yönergeye ilişkin ulusal ve bölgesel yasalarla ilgili ayrıntılı bilgi ve incelemeler sunan 41 adet Rapor alınmıştır. Bu Raporlar, AIPPI Genel Raportör Ekibi tarafından incelenmiş olup, bir Özet Rapor hâline getirilmiştir (aşağıdaki bağlantılara bakınız).
- 5) Bu Yönergenin konusu, Ekim 2021'de yapılan çevrimiçi AIPPI Dünya Kongresinde özel bir Çalışma Komitesi bünyesinde ve yine bir tam katılımlı Genel Oturumda daha detaylı olarak görüşülmüş ve akabinde AIPPI Yürütme Komitesi tarafından işbu Yönerge kabul edilmiştir.
- 6) Bu Kararda:
  - a. “sübjektif bilgi”, bir kişinin fiilen sahip olduğu bilgi;
  - b. “objektif bilgi”, bir kişinin sahip olması için makul gerekçelerin bulunduğu bilgi; ve
  - c. “zarar tazminatı,” AIPPI'nin “Parasal Telafinin Tayini” başlıklı kararına göre hesaplanan zararlar anlamına gelmektedir (Sidney, 2017).

AIPPI aşağıdaki kararları almıştır:

- 1) Aşağıdaki 5. paragrafta belirtilen durumlar haricinde, bir fikri mülkiyet hakkının ihlal edildiği durumlarda, ihlalde bulunan kişinin aşağıdaki hususlara ilişkin sübjektif veya objektif bilgiye sahip olduğuna bakılmaksızın zarar tazminatı sağlanmalıdır:
  - a. fikri mülkiyet hakkı varlığı; veya
  - b. ihlalde bulunan kişinin, bulunduğu eylemin fikri mülkiyet hakkını ihlal edeceği.
- 2) 5. paragrafta belirtilen durumlar haricinde, ihlalde bulunan kişinin bir fikri mülkiyet hakkının varlığı konusunda bilgiye sahip olması durumunda, bu hakkın varlığına ilişkin sübjektif bilgiye sahip olmasa veya bulunduğu eylemin bu hakkı ihlal etmeyeceğini düşünse bile (örneğin, faaliyet gösterme özgürlüğünü belirleme veya ihlal etmeme görüşü temelinde) AIPPI'nin “Parasal Telafinin Tayini” (Sidney, 2017) isimli kararına göre hesaplandığı şekilde, zararların tam olarak tazmini sağlanmalıdır. İhlalde bulunan kişinin fikri mülkiyet hakkının varlığına ilişkin objektif bilgiye sahip olduğunu, ihlal durumunun ve ilgili tüm diğer dış faktörlerin kanıtlarını sunarak ispatlama yükü Davacıya aittir.
- 3) Fikri mülkiyet hakkının, ayrıntıları kamuoyu tarafından tespit edilebilecek tescilli bir hak olması hâlinde, davacı, fikri mülkiyet hakkının varlığına ilişkin objektif bilgi sağlama yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılmalıdır.

- 4) Bir fikri mülkiyet hakkı için sonradan yapılan bir tadilin geçerli ve izin verilebilir olduğu durumlarda, tadilin yapılması, ihlale yol açan fiil, tadilden önce de fikri mülkiyet hakkını ihlal ettiği müddetçe, tadil edilmiş bu fikri mülkiyet hakkının ihlali için verilecek zarar tazminatının tutarının düşürülmesine yol açmamalıdır.
- 5) İhlalde bulunan kişinin fikri mülkiyet hakkının varlığına ilişkin sübjektif veya objektif bilgiye sahip olmadığı durumlarda, mahkemelerin verilecek zarar tazminatının tutarını düşürme konusunda takdir yetkisi olmalıdır. Bununla birlikte, bu tür bir tazminatın tutarı aşağıdakilerden daha az olmamalıdır:
  - a. tutarı daha fazla olan seçenek ödenecek şekilde, ihlalde bulunan kişinin ihlal nedeniyle haksız yere elde ettiği kazanç tutarı; veya
  - b. makul düzeyde bir telif ücreti.
- 6) Her yargı bölgesi, tescilli bir fikri mülkiyet hakkının yasal etkiye sahip olması için yayınlanacağı dili/dilleri belirtmelidir. İhlalde bulunan kişinin tescilli bir fikri mülkiyet hakkının yayınlandığı dili bilmemesi, söz konusu fikri mülkiyet hakkının yürürlükte olduğu ve uyumsuzluğun ortaya çıktığı yargı alanındaki yürürlükteki kanunlarda öngörülen dil gereklilikleri kapsamında kabul edilen bir dilde yayınlanmış olduğu müddetçe zarar tazminatının verilmesini etkilememeli veya tutarını düşürmemelidir.
- 7) Zarar tazminatı dışındaki tazminatlar varsa, bunlar, ihlalde bulunan kişinin, ihlal iddiasının kendisine bildirilmesinden önceki, fikri mülkiyet hakkına dair sübjektif veya objektif bilgiye sahip olmadığı süreye yönelik olarak talep edilmemelidir.
- 8) Zarar tazminatı dışındaki tazminatlar varsa, ihlalde bulunan kişinin elde ettiği kazanç tutarı, zarar tazminatını aşan tazminatları haklı kılmak için tek başına ihlal niyetine yönelik delil teşkil etmeyecektir.
- 9) Bu Karardaki ilkeler, ihlal edilen fikri mülkiyet hakkının türüne bakılmaksızın uygulanmalıdır.

Linkler:

- [Çalışma Kılavuz İlkeleri](#)
- [Özet Rapor](#)
- [Grup Raporları](#)